

AGRÁRMINISZTÉRIUM

Kormányzati intézkedések és lehetőségek a tejtermelők megsegítésére

Tarpataki Tamás

Agrárpiacért felelős helyettes-államtitkár
Agrárminisztérium

Magyar Állattenyésztők Szövetsége

Budapest
2021. november 10.

Állattenyésztés -2020

- **Az állattenyésztés teljes termelési volumene 1,6%-kal mérséklődött.**
- **Az élő állatok előállítása 2,9%-kal csökkent,** elsősorban a baromfi-, kisebb részt a sertésállomány kivágásai miatt.
- **Az állati termékek termelése 1,3%-kal nőtt** (*a nyers tehéntejé nőtt*, a többi termék előállítása nem változott).

Helyzetkép – Tejelő ágazat 2020

- **2020. december 1-jén a szarvasmarha állomány 933 ezer egyed volt (2019 dec. 1-hez képest +2,6%), míg 2010. december 1-jén 682 ezer (+47%).**
- **2020. december 1-én 414 ezer tehén volt (2019. dec. 1-hez képest +0,4%), míg 2010. december 1-jén 309 ezer (+34%).**

Helyzetkép - tejágazat

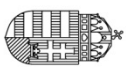
- **2020-ban 207 milliárd forint termelési érték,**
 - **Tejtermelés 3 százalékkal nőtt egy év alatt** (2020-ban 1 961 millió liter volt, 2021-ben várhatóan átlépi a 2 milliárd litert).
 - **Tejből és tejtermékekből az önellátottság már megközelíti a 100 százalékot,**
 - **A magyar tej (ESL, UHT) kiskereskedelemben való részaránya jelentősen növekedett.**
-

AGRÁRMINISZTÉRIUM

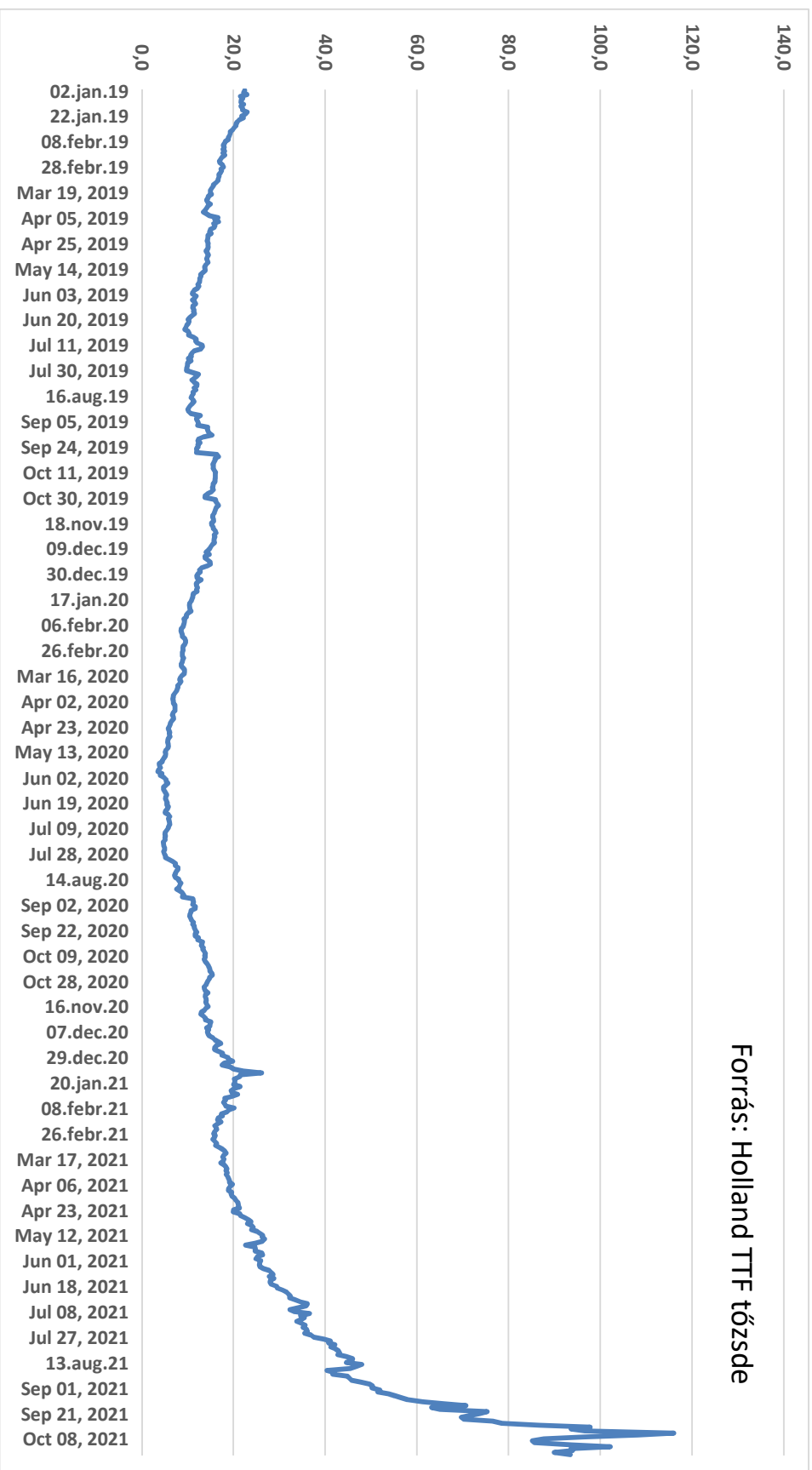
Ásványolaj front havi jegyzése, Londoni Árutőzsde (USD/hordó)

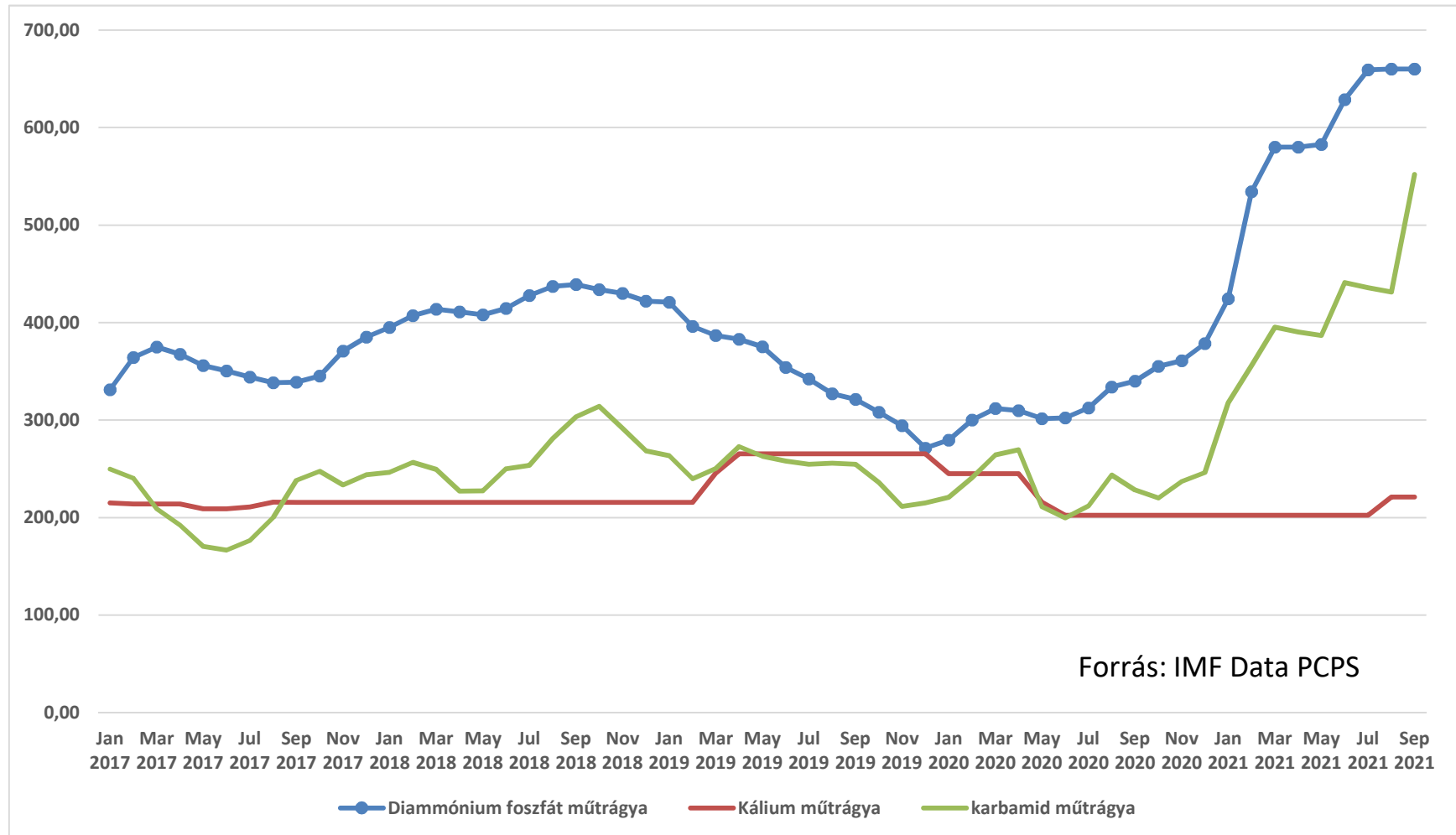
AGRÁRMINISZTERIUM

Gáz tőzsdei árának alakulása - 2019-2021 időszak (EUR/MWh)

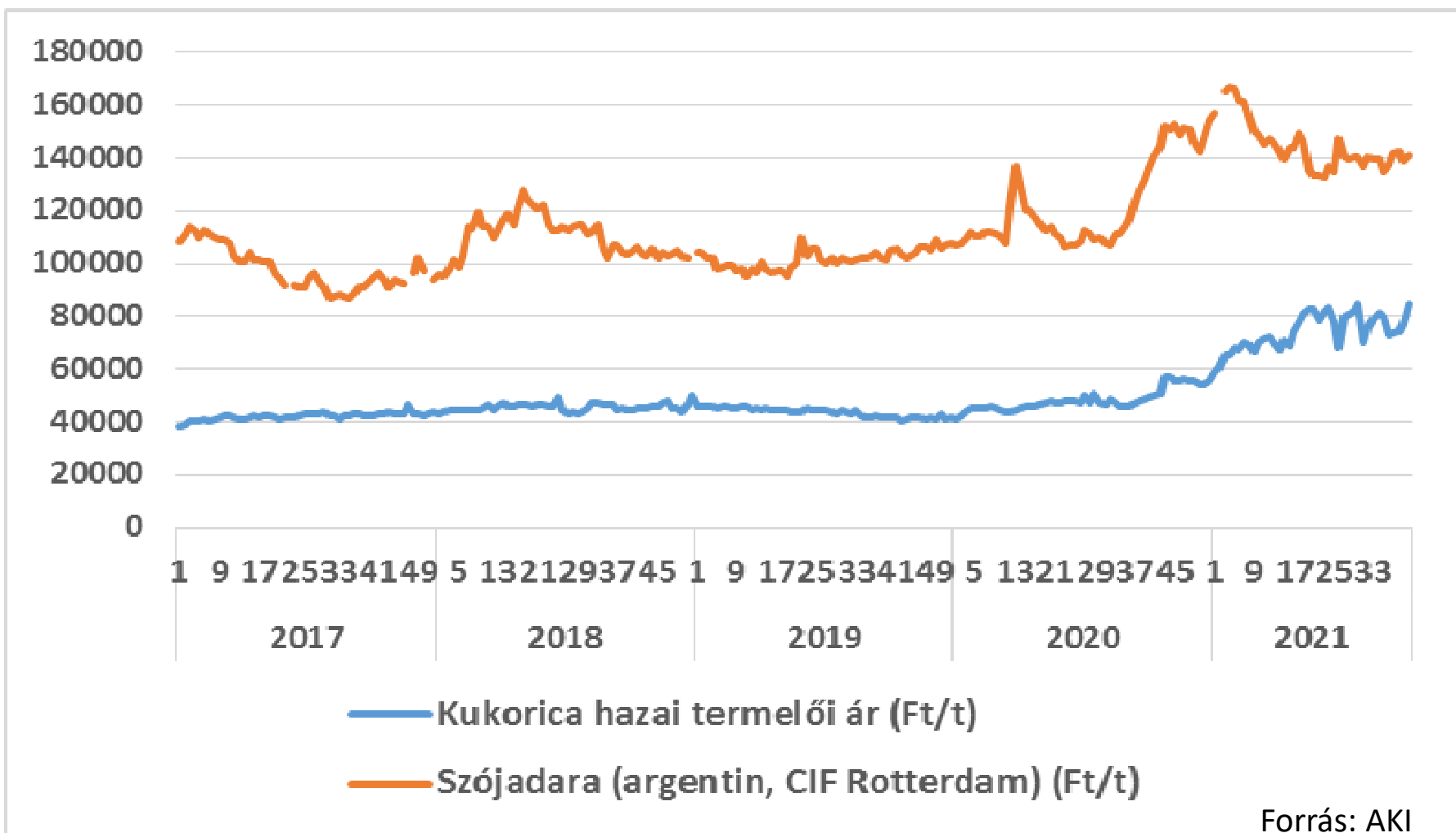

Műtrágya árak alakulása 2017-2021 időszak (USD/tonna)

Takarmányárak

Ágazatot segítő intézkedések

- Az ágazat hazai támogatása európai mércével mérve is kiemelkedő
 - 2020 NÉV Program – (*Tejágazat: 1,7 milliárd forint*)
 - Tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti kifizetések emelése 2022-ben
 - Termeléshez kötött és átmeneti nemzeti támogatások
 - Kifizetések gyorsítása VP (jelenlegi átlagos 105 nap helyet 70)
 - Hitelkonstrukciók biztosítása, krízisbiztosítás
 - Rendszeres marketingkampányok és hazai és külföldi kiállítási megjelenések támogatása
-

A támogatások előlegeinek fizetése

- *Ebben az évben is sikerült elérnünk az Európai Bizottságnál, hogy emelt előlegfizetés váljon lehetővé.*
 - *Az előleg mértéke a közvetlen támogatásoknál kérelmenként maximum 70 százalék, a területalapú vidékfejlesztési támogatásoknál maximum 85 százalék lehet.*
 - *A Magyar Államkincstár december 31-ig az előleget és az előlegfizetés lezárulta után (december 1-jét követően) fizethető részfizetéseket is beleszámítva mintegy 302 milliárd forintot fizet majd ki.*
 - *Ezen felül terület- és állatalapú vidékfejlesztési támogatásokhoz kapcsolódó előlegfizetésre is lehet számítani, év végéig ezeken a jogcímenek a tervek szerint 46 milliárd forint kerül a gazdálkodókhoz.*
-

Közvetlen támogatások: SAPS előleg

Az előleg kifizetés 2021. október 18-tól megkezdődött, az előleg mértéke:

- **közvetlen támogatásoknál kérelmenként maximum 70 % - 185,2 Mrd Ft kifizetés dec. 31-ig**
 - **a területalapú vidékfejlesztési támogatásoknál (pl. AKG vagy az ökológiai gazdálkodásra történő átállás) - maximum 85 % - 46 Mrd Ft kifizetés dec. 31-ig**
 - **A Magyar Államkincstár a benyújtott egységes kérelmekre december 1-jét követően 76,4 Mrd Ft részfizetést is teljesít ÁNT, VCS kifizetések is teljesülnek még idén (pl., tej, extenzív szarvasmarha, hízottbika, a VCS tejhasznú tehén 14,8 mrd Ft kifizetve, év végéig részfizetésként további 5,5 mrd Ft várható, amely együttesen a teljes pénzügyi boríték 85%-a.)**
-

Termeléshez kötött közvetlen támogatások (VCS-2021)

- **anyatehén támogatás: 12,2 milliárd forint - 8.900 termelő 247.000 anyatehén alapján adott be kérelmet.**
 - **hízottbika támogatás: 1,57 milliárd forint - 5.700 termelő 93.000 hízottbika után adott be kérelmet.**
 - **tejhasznú tehén tartók: 24,1 milliárd forint - 3.300 termelő 215.000 tejhasznú tehén után adott be kérelmet.**
-

Átmeneti nemzeti támogatások*

***Az átmeneti nemzeti támogatások 2021. évi keretösszegei
(39/2021 (X. 21.) AM rendelet)***

<u>Jogcím</u>	<u>HUF</u>
Tejtámogatás termeléstől elválasztott	9 749 082 635
Anyatehén termeléshez kötött	2 501 928 000
Hízottbika termeléstől elválasztott	1 991 220 000
Szarvasmarha extenzifikációs támogatás termeléstől elválasztott	1 658 173 000

**** Az átmeneti nemzeti támogatások rendszere a következő 2023-2027-ig terjedő időszakban is fennmarad, degresszív (évi 5% pontos) csökkenéssel***

Egyéb nemzeti támogatások

- **egyres állatbetegségeks megelőzésének és felszámolásának támogatására 12,5 milliárd forint (*ebből 2,5 milliárd forint szarvasmarha*)**
 - **az állati hulla biztonságos elszállítására és megsemmisítésére 4,5 milliárd forint.**
-

AGRÁRMINISZTERIUM

Nemzeti Élelmiszergazdasági Válságkezelő Program

**A Nemzeti Élelmiszergazdasági Válságkezelő
Program keretében**

1.7 milliárd forint plusz

forrást biztosítottunk az ágazatnak.

Iskolatej program

- **2020: 4,7 milliárd forint kifizetése a programra, amely a tíz évvel ezelőtti összeg négyszerese.**
 - **A programban résztvevő intézmények száma 2733 volt, amely hatszor annyi, mint 2010-ben.**
-

Vidékfejlesztési támogatások - ÁTK

Telephely fejlesztési támogatások:

- **Állattartó telepek fejlesztésének támogatása - 970 db kérelem (384 tejelő- és húsmarha), 472,83 Mrd Ft (149,32 Mrd Ft tejelő- és húsmarha) támogatási igény.**
 - **Állattartó telepek megújításának támogatása - 2026 db kérelem (1247 szarvasmarhatartó telep) be 56,6 milliárd Ft (33,07 Mrd Ft szarvasmarhatartó telepre) igényelt támogatási összeggel**
-

Vidékfejlesztési támogatások - az élelmiszeripar fejlesztése

- **Élelmiszeripari üzemek fejlesztése** - lezárult - 685 db kérelem 15,86 Mrd forint támogatási igény
 - *Ebből tejfeldolgozásra 36 db kérelem 1,1 milliárd forint értékben*
 - **Élelmiszeripari üzemek komplex fejlesztése** jelenleg is nyitott: **2021. október 27. és 2021. november 12. között**
 - *Ebből tejfeldolgozásra 25 db kérelem 20,82 milliárd forint értékben*
-

Vidékfejlesztési támogatások Génmegőrzés

- **védtett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának megőrzése**
 - A korábbi felhívás lezárult, a kifizetések folyamatosan történnek
 - **Új, 3 éves kötelezettségvállalású felhívás kerül meghirdetésre 2022-től.**
 - **A jogcímre lekötött 17,19 milliárd forintból eddig 11,3 milliárd forint lett kifizetve.**
-

Vidékfejlesztési támogatások

Állatjóléti támogatások

- **2016-ban indult a tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás.**
 - **A 2016-os indulás óta, 2021. november 3-ig 564 db kérelem érkezett be, 50,9 Mrd Ft értékben.**
 - **2022. májusától a támogatási egységköltiségek is megemelésre kerülnek.**
-

Forgóeszköz finanszírozás

- **Agrár Széchenyi Kártya (ASZK) Folyószámlahitel**
 - **MFB Agrár Forgóeszköz Hitelprogram 2020**
 - **Intézményi kezességvállalás: AVHGA Krízis Agrárgarancia Program (*beruházásra is igényelhető*)**
-

Beruházási Hitelkonstrukciók

- **Mezőgazdaság, az erdőgazdálkodás és az élelmiszeripar beruházási hiteleihez kapcsolódó kamattámogatási program - 2019 óta megy, folytatódik.**

42/2019. (IX. 20.) AM rendelet

Kedvezményezett: elsődleges mezőgazdasági termelő kkv-k

Hitel: futamidő-legfeljebb 10 év; legalább 3 millió forint, de ügyfelenként legfeljebb 1,3 milliárd forint

- **Agrár Széchenyi Beruházási Hitel GO**

A beruházási kamattámogatási programból kimaradó célokra

(pl. üzlet- és tulajdonrész vásárlás, termőföld-, élőállat vásárlás, öntözés)

Hitel: maximális összege 1 milliárd forint, futamideje legfeljebb 10 év. A fizetendő kamat fix 0,5%/év, a saját erő a beruházási költségek 10%-a

Részletes információ: www.kavosz.hu

Krízisbiztosítási Rendszer **2021-től**

Főbb elemei:

- **termelési ágtól független kompenzációs kifizetés** (a termelőnek nem felróható okból, legalább 30 százalékos jövedelemcsökkenés esetén)
 - kompenzáció **a tárgyév 30%-t meghaladó mértékben az előző évek átlagjövedelméhez képest elmaradó jövedelem** esetében
 - kedvezőtlen **időjárási** tényezőkre
 - állategészségügyi- vagy kedvezőtlen piaci folyamatok okán is
-

Krízisbiztosítási Rendszer **2021-től**

Csatlakozás feltételei:

- **önkéntes** (tárgyév február 28-áig tehető meg) **3 éves időtartamra**.
- **hozzájárulás** befizetése (tárgyév október 15-éig), **alapja** a használt termőföld terület, illetve az átlagos állatállomány.

Az alap összetétele : termelői befizetések (30%) ; vidékfejlesztési támogatás (70%).

- A két összeg együtt képezik forrását a legfeljebb 69,9%-os mértékű krízisbiztosítási kompenzációnak.

2021-ben 137 gazdálkodó rendszerhez történő csatlakozását hagyták jóvá, ebből a **tejelő tehenészettel foglalkozó vállalkozások száma mindössze 2.**

Marketingkampányok 2017-2020, amelyek a TTT és az AMC közös szervezésében valósultak meg

- **2017. évi nagyszabású kampány** a tejfogyasztás fontosságának hangsúlyozására (Kapás Boglárka, Kenderesi Tamás, Nagy Ádám).
 - **2018. évi tavaszi promóció** bajnokok követendő példáján keresztül a tej és tejtermékek fogyasztás népszerűsítése. **(93 millió forint)**
 - **2020-ban a „Tej Világnapján”, 160 országban figyelemfelhívás a tejre és tejből készült termékekre (23,9 millió forint)**
 - **2021. évi kampány (október 27. – 2021. november vége): „A tej? Az tej.” szlogennel, „Minden ízében szeretjük!” alüzenettel (50 millió forint)**
-

Globális tejágazati előrejelzés

- **Növekvő termelés – 860 millió tonnáról 2029-ig 997 millió tonnára (FAO)**
 - **A tehenenkénti hozam és az állomány tekintetében is növekedés várható. (FAO, EU Bizottság)**
 - **Erős globális kereslet várható a tej és tejtermékek iránt (elsősorban Kína)**
 - **Az EU a legfontosabb exportőr régió marad a tejtermékek tekintetében**
 - **Az EU sajtexportja 2029-re a világ sajtkereskedelmének 44%-át is elérheti!**
-

EU tejágazat – előrejelzés

- **EU termelésnövekedés 2021-ben +0,3% (Európai Bizottság)**
 - **EU termelésnövekedés 2022-ben +0,6% (Európai Bizottság)**
 - **EU sajt- és vajkivitele +4-5% 2022-ben (Európai Bizottság)**
 - **Kedvező exportkilátások (Kína)**
-

Az EU és hazánk egy főre jutó éves tejfogyasztása

- **Az európai átlag 250 liter/fő**
 - **Hazánk tej- és tejtermékfogyasztása az elmúlt időszakban javult, tejegyenértékben elérte a 200 liter/főt, míg 2013-ban még 150 liter/főt sem érte el.**
 - **A sajt és vajfogyasztásunk szintén növekszik, de elmarad a régiós versenytársaktól és a nyugat-európai átlagtól, ezért továbbra is indokolt a tej és tejtermékfogyasztás népszerűsítése.**
-

A Holstein-Fríz tejtermelő fajta

- **Hazánkban az elmúlt 20 évben 4 tonnával sikerült növelni az egyedenkénti tejhozamot, mára 10100 kilogramm feletti laktációs átlaggal lehet számolni.**
 - **Aranytörzskönyv a 100 ezer kilogrammos életteljesítményt produkáló teheneknek.**
 - *A „Törzskönyvezett Holstein-fríz állomány, minősített tenyészállat előállító üzem” védjegyet 97 üzem érdemelte ki.*
 - **Genomikus tenyészértékbecslés - lerövidül a generációs intervallum, felgyorsul a genetikai előrehaladás**
-

Tenyésztésszervezési támogatások

**A tenyésztésszervezési támogatások biztonságos
kifizetésének a biztosítása érdekében a rendelkezésre
álló keret a 2021. évre egyedi intézkedésként 400
millió forint többletforrással került kiegészítésre.**

AGRÁRMINISZTÉRIUM

Köszönöm a figyelmüket!